

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola Svěmyslice

„ROK SE SKŘÍTKY SVĚMYSLÍKY“

Školní rok 2025/2026

Vypracovala: Jana Tykvvová, upravila Zuzana Kašparová

Platnost dokumentu: září 2025 – srpen 2026

Schváleno na pedagogické radě dne: 26.8.2025

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Obecná charakteristika školy.....	5
3. Podmínky předškolního vzdělávání.....	5
3.1. Věcné podmínky mateřské školy.....	5
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky.....	7
3.4. Organizační chod	9
3.5. Řízení mateřské školy	9
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7. Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými subjekty.....	11
4. Organizace vzdělávání	12
4.1. Vnitřní uspořádání školy.....	12
4.2. Přijímání nových dětí.....	12
4.3. Ukončení předškolního vzdělávání.....	13
4.4. Časový harmonogram dne	13
5. Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.1. Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.2. Cíle vzdělávacího programu	14
5.3. Metody, formy, zásady, principy výchovně vzdělávací práce	18
5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s odlišným mateřským jazykem a dětí nadaných	20
5.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	21
6. Vzdělávací obsah, vzdělávací oblast	21
6.1. Vzdělávací obsah	21
6.2. Vzdělávací oblasti	22
6.3. Integrované bloky.....	23
6.3.1. Téma: Seznamování se se skřítky Svémyslíky.....	24
Vzdělávací nabídka	25
Očekávané výstupy.....	25
Dílčí vzdělávací cíle:	26
Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	27
Rizika.....	27
6.3.2. Téma: Skřítkové a kouzelné Vánoce	27

Vzdělávací nabídka	28
Očekávané výstupy.....	28
Dílčí vzdělávací cíle	29
Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	30
Rizika.....	30
6.3.3. Téma: Skřítkové a zimní dobrodružství	31
Vzdělávací nabídka	32
Očekávané výstupy.....	32
Dílčí vzdělávací cíle	32
Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	33
Rizika.....	33
6.3.4. Téma: Skřítkové a jaro	34
Vzdělávací nabídka	34
Očekávané výstupy.....	35
Dílčí vzdělávací cíle	35
Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	36
Rizika.....	36
6.3.5. Téma: Skřítkové a léto	36
Vzdělávací nabídka	37
Očekávané výstupy.....	38
Dílčí vzdělávací cíle	39
Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	39
Rizika.....	40
8. EVALUACE.....	40
8.1. Oblasti evaluace v MŠ:	41

1. Identifikační údaje

Identifikační údaje

- **Název školy:** Mateřská škola Svémyslice, příspěvková organizace
- **Adresa školy:** Svémyslice 3, 250 91, Svémyslice, Praha - východ
- **Ředitelka školy:** Mgr. Zuzana Kašparová, pověřená dne 1.9.2022

Zřizovatel:

- **Obec Svémyslice:** Svémyslice 18, Svémyslice 250 91
- **Telefon:** 605 297 533
- **e-mail:** info@svemyslice.eu
- **Starosta:** Jaroslav Fabian

Kontakty MŠ:

- e-mail: reditelka@ms.svemyslice.eu, mssvemyslice@svemyslice.eu
- web: www.mssvemyslice.eu

Kapacita školy: 24 dětí

Provozní doba: 7:00 – 17:00

Identifikační údaje:

- IČO MŠ: 72564750
- IZO: 181039141
- Redizo: 691004480

Platnost dokumentu:

- Od 1. 9. 2025 do 31. 8. 2026
- ŠVP byl projednán pedagogickou radou dne 26. 08. 2025

ŠVP zpracovala: Mgr. Zuzana Kašparová

MOTTO:

V přeneseném slova smyslu je provoz MŠ mozaikou, ve které nemůže chybět žádný díl skládky. Každý, kdo se podílí na této skládance má svůj důležitý a nezastupitelný úkol. Jen pokud jsou všechny díly na svých správných místech, je obrázek obdivuhodný.

...Jen jednou můžeme vychovávat naše děti. Jen jednou a nikdy víc...

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich schopností, zájmů a potřeb. Naší vizí je připravit děti na co nejhladší vstup do mateřské školy a poté do 1. třídy ZŠ. Obohatit společnými činnostmi jejich současný život i vzdělávání.

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v obci Svémyslice. Mateřská škola zahájila svoji činnost 01.09.2012 jako jednotřídní mateřská škola pro místní děti. Budova školy, ve které je MŠ umístěna, se nachází uprostřed obce Svémyslice, poblíž nově opraveného obecního rybníku. Budova byla dříve součástí zemědělské usedlosti s velkým dvorem. V roce 2012 prošla budova celkovou rekonstrukcí, kdy z kancelářské budovy vznikla mateřská škola. Školní zahrada se zahradním vybavením, je umístěna v areálu usedlosti a je v dochozí vzdálenosti přes společný dvůr.

Mateřská škola se nachází v přízemní budově. Kapacita je 24 dětí a třída je heterogenní (vzdělávají se zde společně děti ve věku 3-6 let). Součástí MŠ je i školní výdejna. Na vytváření příjemného a estetického prostředí školy se podílejí jak děti, tak všichni zaměstnanci školy. V mateřská škola má 4 zaměstnance – 3 pedagogické pracovníky a jednoho nepedagogického zaměstnance. MŠ Svémyslice hospodaří jako příspěvková organizace.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1. Věcné podmínky mateřské školy

Mateřská škola sídlí v přízemní budově. Po vstupním prostoru, kde se děti přezouvají, vstupují do šatny. Třída je světlá a přiměřeně velká pro přijatý počet dětí (kapacita je 24 dětí). Výmalba třídy ladí s nábytkem třídy.

Prostor třídy je opticky rozdělen rozdílnou podlahovou krytinou na jídelnu a hernu. Vybavení, učební a cvičební pomůcky, hračky nebo výtvarné potřeby jsou přizpůsobeny požadavkům a potřebám dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Všechny pomůcky jsou v maximální možné míře přístupné všem dětem. Materiálová vybavenost je obnovována (hlavně pro pracovní a výtvarné činnosti) dle finančních možností MŠ.

Zásobu pomůcek si paní učitelky doplňují pomůckami vlastní výroby, tvoří si pracovní a grafomotorické listy. Pomůcky i hračky jsou plně využívány dětmi i pedagogy. Jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát a zároveň je dokázaly uložit. Mateřská škola má CD přehrávače, tiskárnu, kopírku. Interiér mateřské školy je vyzdoben pracemi dětí.

Ve třídách mají děti k dispozici stoly a židličky, které jsou přizpůsobeny výšce dítěte. V MŠ není ložnice, matrace se tak denně rozkládají na koberec. Matrace děti s dopomocí ukládají do skříní. Příkrývky, polštáře i pyžama dětí jsou uložena v samostatných přihrádkách, které jsou označeny značkou dětí.

K hygienickému zařízení patří umývadla se zrcadly a toalety, které jsou odděleny barevnými paravány. Na věšáku mají děti ručník a vlastní kelímek (každý pod svojí značkou). Vše je přizpůsobeno výšce dětí.

Výdejna jídla je umístěna v zadní části MŠ. Je plně vybavena pro snadný výdej jídla. Jídlo je dětem vydáváno ve třídě u stolečků.

Zahrada mateřské školy je součástí areálu, ve kterém se MŠ nachází. Je uzpůsobena tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové aktivity a hry. Děti se mohou vyžít na dřevěných průlezkách, skluzavce, pískovištích, houpačkách atd.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují hygienické i bezpečnostní normy dle platných předpisů.

Záměry:

- pokusit se zajistit více financí na obnovu zahrady MŠ; srpen 2027,
- zažádáno o dotaci na výstavbu altánu na zahradě MŠ (Portál farmáře); listopad 2025,
- obnova herního nářadí k pohybovým aktivitám na zahradě MŠ + na obecním hřišti; červen 2026,
- oprava dřevěné konstrukce u skluzavky na školní zahradě; září 2025.

3.2. Životospráva

Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu. Dbáme na duševní pohodu dětí prostřednictvím uspokojování základních přirozených potřeb dětí tj. jídlo, pití, hygiena, odpočinek a hry. Snažíme se dětem poskytovat plnohodnotnou, vyváženou stravu, odpovídající biorytmu dětského organismu – dle předpisu. Stravu odebíráme ze Školní jídelny Zeleneč. Do jídelníčku jsou zařazovány luštěniny, tmavé a celozrnné pečivo, ryby, méně obvyklé potraviny, čerstvé ovoce a zelenina. Je zajištěn dostatečný pitný režim pro každé dítě během celého dne. Ve třídě si mohou děti samostatně nalít vodu z konvice na pití dle své potřeby.

Pro správné stravování dětí předškolního věku, je důležité, také dodržování časových intervalů - mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly (2,5 – 3 hodiny). Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se o to, aby děti pokrm, který hned odmítají (neznají), alespoň ochutnaly a vytvořily si vlastní poznání a vzápětí rozhodnutí, zdali to sní. Děti si samy chodí přidávat, je na jejich rozhodnutí, kolik toho snědí. Každé jídlo dětem obohacujeme zeleninou nebo ovocem. Opět je pouze na dětech, co si vyberou na svůj talířek a

v jakém množství. Děti se také spolupodílejí na přípravě ke stolování. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly také jako společenský akt, proto děti stolují společně najednou. Je třeba naučit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu. K jeho vytvoření je ovšem nezbytně nutná spolupráce všech zainteresovaných: dětí, rodičů, pedagogů i ostatních zaměstnanců.

Děti mají dostatek možností pro volný pohyb nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. I když je zajištěn pravidelný rytmus a řád, je možné organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivit, spánku i odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program (knížka, tichá hračka) u stolečků.

Do MŠ přijímáme děti zdravé, bez zjevných známek onemocnění. Pedagogové nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech, a to na základě písemného souhlasu zákonných zástupců (s touto skutečností formou interního sdělení informují ředitelku MŠ). V rámci prevence zubního kazu se děti seznamují se správnou technikou čištění zubů při dentální hygieně, která za účasti dentální sestřičky probíhá dvakrát do roka.

Záměry:

- nadále pěstovat u dětí správné stravovací návyky a samostatnosti při stolování – vést děti k větší samostatnosti při stolování,
- nadále pěstovat zdravý životní styl,
- více využívat obecní hřiště (zajistit cvičební pomůcky),
- zapojit se do nových projektů. Např. Hýbeme se s NOTÝSKEM (2024, Česká asociace Sport pro všechny, z.s.), Aktivní ČESKO (Aktivní ZÁŘÍ); 2025-2027,
- zaměřit se na nové druhy cvičení např. jóga; 2025 - 2027

3.3. Psychosociální podmínky

Pedagogové se snaží respektovat potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Nově přichozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Dětem jsou dávány jasné a srozumitelné pokyny. Snažíme se, aby třída byla pro děti kamarádským společenstvím. Všechny děti mají v naší mateřské škole rovnocenné postavení. Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem. Podporujeme spolupráci mezi dětmi. Volnost a osobní svobodu dětí vyvažujeme nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat potřebný řád i pravidla soužití. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá potřebám dítěte. Snažíme se vyhýbat negativním slovním komentářům. Podporujeme děti v samostatných pokusech. Dbáme, aby se mezi dospělými i mezi dětmi projevovала vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc i podpora.

Vytváříme harmonické, estetické a bezpečné prostředí, s rovnocenným a ohleduplným zacházením za jasně nastavených pravidel, se zachováním vlastního soukromí, s poskytováním

nadstandardní péče o děti. Zajišťujeme plnohodnotnou integraci dětí cizinců a zařazení dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, kdy konzultujeme s odborníky vytváření podmínek pro jejich optimální rozvoj. Nadané a talentované děti rovněž podporujeme v jejich nadání formou individuální péče a přístupem pedagoga.

Děti nejsou přetěžovány ani neurotizovány nepřiměřeným spěchem. Všechny mají rovnocenné postavení. Děti jsou vedeny sociální nápodobou přirozeného vzoru pedagoga k požadovaným zdvořilostním návykům, k týmové spolupráci a kamarádským vztahům, učí se soužití v kamarádském společenství. Velmi se nám při tom osvědčuje heterogenní uspořádání dětského kolektivu. Komunikace mezi dětmi a dospělými je pak přirozená a nenásilná. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se tak pěstuje vzájemná důvěra, tolerance, podpora a zdvořilost. Pedagogové nenásilně ovlivňují také vtahy ve třídě v oblasti navozování pozitivních vztahu mezi kamarády, učitelkami (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevu). Dětem je umožněno donést si oblíbenou hračku nebo polštářek z domova. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem apod. Poměr spontánních a řízených činností by měl být v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit nad rámec běžného programu.

Děti musí mít dostatek času na hru, kdy ji mohou svobodně dokončit nebo v ní pokračovat i později. Ve třídě jsou vytvářeny podmínky jak pro individuální a skupinové hry, tak i pro frontální činnosti. Děti mají také možnost účastnit se společných činností v malých, i velkých skupinách. Denně jsou zařazovány zdravotní a pohybové aktivity, výchovně vzdělávací činnosti, pobyt venku - vždy s ohledem na okamžitý stav počasí (mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, inverze), hygiena, stravování, odpočinkové a doplňkové činnosti. Ve všech skupinách dětí je dostatečně dbáno i na jejich vlastní soukromí. Pokud děti mají potřebu uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, není jim v tom bráněno.

Plánování činností vždy vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Záměry:

- pokračovat v nabídce aktivit odpovídající mentalitě dítěte předškolního věku a jeho potřebám učení a poznávání,
- neustále se zaměřovat na vhodné způsoby pedagogického vedení a forem práce,
- vybízet děti k aktivní spoluúčasti s jejich vlastním rozhodováním,
- ve spolupráci s rodiči, případně jinými institucemi, se snažit včas odhalit poruchy psychosociálního vývoje dítěte se zaměřením na rizikové společenské faktory či jiná postižení (příklady správného pozitivního jednání rodičů, nasloucháním a věnováním se svému dítěti, pozitivní motivace dítěte, vyplňování volného času dítěte vhodnou činností apod.),
- nadále promýšlet činnosti a aktivity tak, aby nebyly nahodilé a vytvářely smysluplný celek.

3.4. Organizační chod

Mateřská škola je tvořena jednou heterogenní třídou. Věkové složení dětí je 3 - 6 let.

Denní režim je dostatečně pružný, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to i s aktivitami mimo běžný rámec programu. V rámci ranních cvičení jsou zařazeny řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, pracovat mohou svým tempem. Mají možnost účastnit se činností v malých, středních i velkých skupinách. Veškeré plánování vychází z potřeb a zájmů dětí předškolního věku. Ve třídě jsou místa určená k odpočinku i k soukromí.

Při přijímání dětí uplatňujeme postupný adaptační proces, který je zcela individuální dle potřeb dítěte.

Rodiče mají možnost případně návštěvy lékaře, logopedie apod. přivádět děti v průběhu dopoledne a po předešlé domluvě tak, aby dětem byla zajištěna strava.

Záměry:

- podporovat spolupráci s PPP, SPC,
- zajistit spolupráci rodičů při vzdělávacích problémech dětí (logopedie, odklad školní docházky apod.).

3.5. Řízení mateřské školy

Snažíme se pracovat jako tým, ke spolupráci vyzýváme rodiče našich dětí. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Vytváříme ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektujeme názor ostatních členů týmu.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Plány kontrol, akcí, porad a hospitací jsou oznamovány průběžně. ŠVP vypracovává ředitelka ve spolupráci se zaměstnanci školy. ŠVP je umístěn na webových stránkách školy i k nahlédnutí ve třídě.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu, jsou smysluplné a užitečné. Výsledky jsou zpracovány a závěry slouží pro další práci. Spolupracujeme se zřizovatelem a s dalšími orgány státní správy a samosprávy, se ZŠ.

Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Spolupracujeme se zřizovatelem i s dalšími orgány státní správy a samosprávy. Udržujeme velmi dobré vztahy se základní školou.

Strategie řízení:

Kompetence pracovníků v jednotlivých oblastech jsou stanoveny v pracovních náplních. Pracovní náplně všech zaměstnanců jsou členěny tak, aby z nich vyplývalo:

- jaké jsou klíčové oblasti pracovníka
- komu je pracovník přímo podřízen
- o čem sám rozhoduje, aniž by musel získat souhlas nadřízeného pracovníka, jaké jsou jeho konkrétní kompetence pracovníka
- co předkládá k rozhodnutí nadřízenému pracovníkovi
- v jakém rozsahu jedná jménem školy v externích vztazích
- jaká mimořádná opatření má ve své působnosti

Záměry:

- nadále podporovat týmovou práci všech zaměstnanců a motivovat sbor k tvorbě projektů,
- zajistit finance na prezentaci školy – větší povědomí o MŠ; leden 2027,
- zavést elektronickou matriku, elektronický předzápis; září 2025 – červen 2027,
- tvorba nového školního vzdělávacího programu dle nových RVP; červen 2026

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Výběr dalšího sebevzdělávání pedagogů vychází od pedagogů a z aktuální situace složení dětí ve třídě (děti s OMJ, autistické děti apod.). Učitelky se zúčastňují školení pořádaných středočeským krajem a NPI. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla dětem vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče a zajištěna jejich maximální bezpečnost.

Personální agendu vede ředitelka, zařazuje jednotlivé dokumenty do osobních složek pracovníku. Pracovněprávní vztahy a mzdové podmínky zaměstnanců školy se řídí obecně závaznými právními předpisy, příslušnými ustanoveními Zákoníku práce v platném znění, pokyny MŠMT ČR, pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení, pokyny krajského úřadu, pokyny zřizovatele, vnitřními směrnicemi (vždy v aktuální verzi ve znění platných právních předpisů).

Pedagogové se průběžně vzdělávají. Každá iniciativa pedagoga, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu, je vítána a ze strany ředitelky MŠ podpořena. Práce celého týmu se opírá o pedagogické zásady. Rozvrh přímé pedagogické práce je řešen stále se opakujícím harmonogramem. Jeho nastavení je uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Překrývání přímé pedagogické doby je zajištěno každý den v rozsahu dvou a půl hodin.

Ostatní nepedagogičtí pracovníci mateřské školy mají základní, učňovské nebo střední odborné vzdělání.

Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, chová se vždy profesionálním způsobem. Jednáme vždy v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků MŠ jsou přesně vymezeny v jejich pracovních náplních.

Personální zastoupení v MŠ:

- Ředitelka školy
- Učitelka
- Asistent pedagoga
- Školnice a výdej stravy

Záměry:

- nadále podporovat další vzdělávání zaměstnanců

3.7. Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými subjekty

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodičům jsou nabízeny texty a literatura, které se týkají dětí předškolního věku. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich záležitostech. Spolupráce s rodiči se stále rozvíjí. V průběhu školního roku mají rodiče možnost navštívit školu při příležitosti dne otevřených dveří, které je spojeno se zápisem nebo kdykoli po individuální dohodě. Pro rodiče dětí se snažíme pořádat společná pracovní setkání, ale bohužel narážíme na prostorové vybavení školy. Spolupracujeme s rodiči při získávání různorodého materiálu pro činnost dětí.

Škola spolupracuje s obecním úřadem a pravidelně jej informuje o své činnosti. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou, SPC – zejména se snaží o včasné podchytení žáků, kteří mají výukové a výchovné problémy.

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči usilujeme o vzájemnou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění, takt, respekt a ochotu spolupracovat. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět. Příprava dítěte na školu je přirozenou a samozřejmou součástí práce pedagoga. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, respektuje ji a pomáhá rodičům v péči o dítě. Spolupráce funguje na základě partnerství, se zachováním důvěryhodných informací o rodině. V současné době je naším záměrem tuto spolupráci prohlubovat co nejvíce.

Třídní schůzky jsou zpravidla dvakrát do roka – na začátku školního roku a na konci školního roku i s rodiči nových dětí. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v mateřské škole (nástěnky, informační tabule a panely v prostorách, schůzky, individuální rozhovory, na webových stránkách MŠ).

Záměry:

- prohlubovat spolupráci MŠ s rodinou,
- zajistit dostatečnou informovanost o dění v MŠ, o ŠVP (aktualizace nástěnek pro rodiče, doplňovat fotogalerii na webových stránkách),
- hledat nové možnosti zapojení rodičů (např. nové sportovní akce).

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání školy

Mateřská vesnická škola je tvořena jednou heterogenní třídou. Kapacita mateřské školy je 24 dětí. V jedné třídě se vzdělávají děti ve věku od 2 – 6 let. Náš denní režim v mateřské škole přizpůsobujeme tak, aby byl pružný a umožňoval reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí.

Děti se v průběhu ročního období formou písniček a říkadél seznamují s prostředím mateřské školy, poznávají nové kamarády, učitelky i ostatní pracovníky školy. Jsou vedeny k relativní citové samostatnosti formou her, které je vedou k ohleduplnosti k druhému, půjčování hraček, střídání se u hraček, k pomoci druhému. Postupně se účastní činností, které souvisejí s denním režimem. Zdokonalují jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, oblékání, úklidu a úpravy prostředí. Mladší děti jsou většinou citově vázány na rodiče, a proto je potřeba dbát na dostatečný adaptační režim, dále je potřeba zaměřit se na rozvíjení slovní zásoby.

Předškolní vyučování se provádí formou řízených činností, postupně přecházíme od hravých činností k soustředěné řízené činnosti. Posilujeme návyky ukázněného chování s motivací budoucího školáka. Předškolní děti mohou navštěvovat přípravný kurz pro předškoláky, který pořádá spádová ZŠ.

Vzdělávací nabídka je pro každý den připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Vnitřní denní řád, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování intervalu mezi podávanými jídly. V případě výletu je organizace dne uzpůsobena podle požadovaných potřeb.

4.2. Přijímání nových dětí

Předškolní vzdělávání je pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, v případě volných míst i pro děti od 2 let. Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou. Termín zápisu stanoví ředitelka a je zveřejněn na webových stránkách školy a zřizovatele. Podmínky přijímání dětí stanovuje dokument Kritéria pro přijímání dětí, podle kterých se řídí ředitelka při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Děti mohou být přijaty na žádost zákonného zástupce k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, pokud to kapacita školy umožňuje.

Provoz MŠ bývá omezen zejména v období hlavních školních prázdnin (červenec a srpen) a v období vánočních svátků, a to zejména z důvodu uzavření jídelny, ze které odebíráme stravu. Ze závažných organizačních či technických důvodů a po projednání se zřizovatelem, lze omezit nebo přerušit i v jiném období. Organizace předškolního vzdělávání při nestandardních situacích nastane zejména při velké nemocnosti dětí, či pedagogických pracovníků, nebo omezeném provozu v období prázdnin, kdy mohou vypomoci s dohledem nad dětmi i provozní zaměstnanci (na dobu nezbytně nutnou).

4.3. Ukončení předškolního vzdělávání

Ředitelka může ukončit předškolní vzdělávání způsoby, které podléhají platné legislativě a vždy po předchozím písemném oznámení zákonnému zástupci dítěte. Ukončit předškolní vzdělávání nelze v případě, plní-li dítě povinné předškolní vzdělávání.

Pokud chce ukončit předškolní vzdělávání zákonný zástupce, musí tak udělat na základě žádosti, která je k dispozici na stránkách školy a kterou doručí ředitelce školy.

4.4. Časový harmonogram dne

- **7:00 – 8:05** příchod dětí – volné hry dle volby dětí
 - didakticky zacílené činnosti ve skupinkách i individuálně
 - individuální péče
- **8:05 – 9:00** ranní komunitní kruh
 - ranní cvičení – pohybové hry
 - jazykové chvílky
 - smyslové chvílky
- **9:00 – 9:15** hygiena, svačina
- **9:15 – 9:45** didakticky zaměřené činnosti vycházející ze ŠVP
- **9:45- 11:30** převlékání na pobyt venku, pobyt venku
 - převlékání do tříd, hygiena
- **11:30 – 12:30** oběd, hygiena, převlékání do postýlek
- **12:30 – 14:15** poslech pohádky, odpočinek na lehátku
 - náhradní aktivity pro starší děti;
- **14:15 - 14:30** – oblékání, osobní hygiena
- **14:30 – 15:00** svačina
- **15:00 - 17:00** volné spontánní hry
 - individuální a skupinové didakticky zacílené činnosti
 - pobyt venku (s ohledem na počasí)

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Charakteristika vzdělávacího programu

Obsah školního vzdělávacího programu představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v mateřské škole. Je zpracovaný obecně pro všechny děti v MŠ. Rozdělili jsme jej do pěti tematických bloků, které se dále dělí do tematických celků. Pedagogové mají prostor pro vlastní uspořádání podtémat, časově je přizpůsobují aktuálním potřebám a zájmům dětí. Mohou s nimi pracovat volně. Je na pedagogických pracovnících, jak si jednotlivá podtémata časově rozvrhnou, jaké použijí metody a formy práce.

Motivace celků vychází z velikosti naší obce a z původního hlavního zaměření obce, a to je zemědělství. Hlavním tématem jsou tedy roční období, příroda, lidové zvyky, tradice, společenské události či ochrana přírody. Děti tak co nejlépe vnímají skutečnosti v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku. Spontánní i řízené činnosti prostupují jednotlivými časovými bloky tak, aby bylo možné v co největší míře vyhovět zájmům a potřebám dětí.

K pozorování a poznávání přírody a k chápání její důležitosti pro život člověka využíváme podmínky, které se nám přímo nabízí umístěním naší mateřské školy. Využíváme školní zahradu, procházky do polí, které se nacházejí v blízkosti MŠ.

5.2. Cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem jsou spokojené děti, které se v MŠ cítí sebevědomě a bezpečně. Tohoto dosahujeme vytvářením vhodného, podnětného a obsahově bohatého prostředí. Klademe důraz na vytváření příležitostí k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině - učíme je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé. Usilujeme o pochopení toho, že dítě může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá. Snažíme se pomocí přirozených pohybových aktivit přispět k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální stránky osobnosti dítěte.

Děti se v průběhu předškolního vzdělávání seznamují s klíčovými kompetencemi, které postupným opakováním a rozvíjením vytvářejí základy pro další příznivý rozvoj a vzdělávání dítěte.

1. Rámcové cíle (záměry)

Vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání i každodenní práci pedagoga, který působí na dítě vědomě, vždy přirozeně a komplexně, při nejrůznějších plánovaných i nahodilých činnostech, situacích a okolnostech ve všech třech cílových oblastech, kdy je dítěti vzorem ve svém chování, jednání i postojích a směřuje vzdělávání k utváření základu klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatku, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti mnohostrannější, dokonalejší a prakticky využitelnější.

Řídíme se rámcovými cíli uvedenými v RVP PV.

- 1) rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- 2) osvojení základu hodnot, na nichž je založena naše společnost
- 3) získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Hlavním záměrem předškolního vzdělávání, tzn. i našeho pedagogického působení, je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ne běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají. Naše vzdělávání smysluplně obohacuje jeho denní program a poskytuje odbornou péči.

2. Klíčové kompetence (výstupy):

Kompetence, které chápeme jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, návyků, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti každého dítěte, soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, jejichž osvojování je dlouhodobý a složitý proces začínající právě v období předškolního vzdělávání.

Školní vzdělávací program je zpracován tak, aby nám pomáhal vytvářet co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí.

Předpokládaná úroveň dítěte ukončujícího předškolní vzdělávání v jednotlivých kompetencích (podle RVP PV):

a) kompetence k učení

- má pozitivní vztah k učení, umí klást otázky,
- dovede pracovat podle instrukcí a většinou dokončí to, co započalo,
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů; získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v rádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ne odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých,
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

b) kompetence k řešení problému

- rozpozná, pochopí a pojmenuje problém,
- nebojí se chybovat,
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem,
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost,
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmu, vnímá elementární matematické souvislosti,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit,
- chápe, že vyhybat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit,
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

c) kompetence komunikativní

- umí aktivně a přirozeně navázat řeč s ostatními dětmi i s dospělými a umí používat rozvíjet věty,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, rozumí slyšenému,
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.),
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

d) kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- dodržuje pravidla a uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- podílí se na utváření příznivé atmosféry ve skupině u třídy,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahu, které nachází ve svém okolí,
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim,
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout,
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

e) kompetence činnosti a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat,
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění,
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky,
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat,
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit,

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Dítě je totiž věrným obrazem nás dospělých, a tak „jak si přeješ, aby se malý človíček choval k tobě, tak ty se chovej k němu!“

Naším úkolem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat jej k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit ho žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané. Zároveň maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí a umožňovat tak každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu. Dovést dítě k jeho optimální úrovni individuálně dosažitelného osobního rozvoje a učení.

Na základě dlouhodobého a každodenního styku s dítětem i jeho rodiči mateřská škola plní i úkol diagnostický (zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, k dětem s nerovnoměrnostmi ve vývoji, k dětem se zdravotním postižením, se zdravotním a sociálním znevýhodněním), kdy poskytuje nebo doporučuje včasnou speciálně pedagogickou péči a tím zlepšuje jejich životní i vzdělávací šance.

5.3. Metody, formy, zásady, principy výchovně vzdělávací práce

Pedagog je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním. Probouzí v něm aktivní zájem i chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Didaktický styl vzdělávání dětí je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

- **aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené** v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte
- **spontánní sociální učení** založené na principu přirozené nápodoby
- **situační učení** založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- **prožitkové učení hrou a činnostmi dětí** podporuje dětskou zvědavost, je založeno na přímých zážitcích dětí
- **kooperativní učení** je založeno na spolupráci dětí, děti pracují ve dvojicích nebo skupinkách
- komunitní kruh
- vyprávění, beseda, rozhovor...
- experimenty a objevování
- výlety
- návštěvy divadel
- účast na vzdělávacích a zábavných programech přímo v budově MŠ
- zpracovávání přírodních materiálů
- zpracovávání odpadových materiálů
- dodržování pravidel
- využívání dětské spontánnosti a nápodoby

- respektování individuality dítěte

Metody výchovně vzdělávací práce:

- 1) **Metoda prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí**, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Ve vzdělávání je třeba využívat přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytovat dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity by proto měly probíhat především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.
- 2) **Metoda situačního učení** založená na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.
- 3) **Metoda spontánního sociálního učení**, založená na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v těch didakticky zaměřených, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné (**nazývána též metodou příkladu nebo vzoru**).
- 4) **Metoda kooperace**, jejíž pomocí zdokonalíme schopnost jedince fungovat v rámci kolektivu a vlastní činností přispět k úspěchu dětského kolektivu.
- 5) **Metoda povzbuzování (stimulace)**, kdy povzbuzovat lze kladnými iniciativami. Účelem je ohodnotit činnost, kterou dítě již vykonává, a povzbudit jej k jejímu pokračování.
- 6) **Metoda přesvědčování**, při které je velký důraz kladen na osobu pedagoga, na jeho důvěryhodně působícím jednání na dítě, na jeho pozitivním vztahu k dítěti, což tvoří základ pro budoucí úspěch. Při přesvědčování dítěte je nutno nalézt argumenty, uvádět hlavně pozitivní příklady pro doložení svých tvrzení a správně jej motivovat.
- 7) **Metoda experimentu, pokusu**, při které vytváříme podmínky k vlastní činnosti dítěte vedoucí k ověření schopnosti, dovednosti nebo znalosti, k posílení důvěry, odvahy a objevování, odpovědnosti za svá rozhodnutí, zažití osobního úspěchu a pocitu vítězství.
- 8) **Metoda komunitního kruhu**, při které vytváříme pocit důvěry, sounáležitosti ke skupině, rozvíjíme osobnostní vlastnosti, učíme se užívat dané pravidlo, řešíme s dětmi pocity, jednání, chování, postoje druhých, motivy, přání, dovednosti, kompetence. Komunitní kruh o vztazích k druhým lidem.
- 9) **Metoda názornosti**, při které vytváříme jasnou představu o světě kolem nás a která velmi úzce souvisí s prvními třemi uváděnými metodami.
- 10) **Metoda řízeného rozhovoru**, se kterou pedagog pracuje téměř při všech řízených i spontánních činnostech během celého dne, pomocí níž si ověřuje úroveň schopností, dovedností, znalostí i splnění ním zadaných úkolů.

Využíváme i další metody, jako jsou metoda kladení požadavku (kdy je potřeba zajistit uvědomění si významu požadavku, ztotožnění se s ním, následně je důležitá kontrola splnění našeho požadavku, popř. odměna), nebo **metoda režimu** (která je založena na pravidelné uvědomělé činnosti ve skupině dětí), a další.

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s odlišným mateřským jazykem a dětí nadaných

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je zapotřebí jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, zejména jejich potřebám a možnostem. Snahou pedagogů bude vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími vycházíme ze spolupráce a doporučení školských poradenských zařízení. Na základě doporučení vytváříme vhodné podmínky pro maximální rozvoj dítěte s SVP a zároveň se snažíme se o osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností dítěte. Zajišťujeme kompenzační pomůcky dle doporučení poradny a tvoříme individuální vzdělávací plány, pokud je to potřeba. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrovány v rámci třídy a je jim poskytována individuální péče.

Pokud pedagog zjistí obtíže ve vzdělávání některého z dětí, informuje o tom kolegy i rodiče a společně hledají vhodné způsoby podpory. Jednou z variant je tvorba dokumentů: Plán pedagogické podpory nebo na základě doručení z poradenských pracovišť Individuální vzdělávací plán.

Plán pedagogické podpory (PLPP) je prvním stupněm podpůrných opatření a jeho cílem je stanovení cílů a způsobů podpory dítěte. Sestavuje se písemně a obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsoby vyhodnocování. PLPP se realizuje v rámci běžného provozu mateřské školy a zahrnuje úpravu prostředí, metody a formy práce s dítětem. PLPP se vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení podpory. Pokud se ukáže, že tento plán není dostačující, doporučíme rodičům se další odborné vyšetření. Důležité pro celý proces je individuální přístup a spolupráce mezi rodiči, pedagogy a dalšími odborníky.

Individuální vzdělávací plán (IVP) je dalším typem podpůrných opatření. Tvoří se na základě doporučení ze školských poradenských pracovišť, které vypracují doporučení s ohledem na speciální vzdělávací potřeby dítěte a se souhlasem rodičů dítěte. IVP obsahuje informace o podpůrných opatřeních, jejich realizaci i vyhodnocení. K vyhodnocení dochází ve spolupráci se školským poradenským pracovišti nejméně 1x do roka, případně dle aktuální situace.

Naše škola je bezbariérová.

5.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dětem ve věku od 2 do 3 let jsou zajištěny vhodné bezpečnostní, hygienické, psychosociální, věcné a personální podmínky, životospráva včetně stravování i organizace vzdělávání. Klademe důraz na individuální adaptaci takto malých dětí s tím, že klíčovou roli hraje pravidelní denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí a jednoduchá pravidla. Vzdělávání je více zaměřeno na hru, rozvoj smyslů, sociálních dovedností a sebeobsluhu. Pokud je do běžných tříd MŠ zařazené dítě mladší 3 let, tak se do doby dovršení 3 let věku dítěte, nejvyšší počet dětí ve třídě podle odstavce 3 snižuje o 2 děti. Lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.

6. Vzdělávací obsah, vzdělávací oblast

Obecné rámcové cíle a záměry, klíčové kompetenci a výstupy, vzdělávací oblasti PV i obecné zásady pro tvorbu vzdělávacího obsahu v podobě integrovaných bloků při splnění sedmi zákonem daných základních podmínek pro PV jsou zapracovány do školního vzdělávacího programu.

Pedagog je dítěti průvodcem na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu okolo sebe stále účinnějším způsobem na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Vzdělávání je pak přirozenější, účinnější a hodnotnější.

6.1. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah PV je stanoven pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 3 (2) do 6 (7) let.

Vzdělávací obsah v dílcích ŠVP odpovídá

- specifické předškolního věku
- jeho integrované podobě
- činnostní podobě

Vzdělávací obsah v dílcích ŠVP představuje

- kompaktní, vnitřně propojený celek
- vzdělávací nabídku jako formu prezentace učiva dítěti v podobě činností a příležitostí
- očekávané výstupy činnostní povahy

Vzdělávací obsah v dílcích ŠVP je uspořádán integrovaně propojením všech pěti vzdělávacích oblastí PV (zároveň i podmínek, za kterých PV probíhá) pod těmito názvy:

1. **Dítě a jeho tělo – oblast biologická**
2. **Dítě a jeho psychika – oblast psychologická**

3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální
4. Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní
5. Dítě a svět – oblast environmentální

6.2. Vzdělávací oblasti

a) *Dítě a jeho tělo*

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

b) *Dítě a jeho psychika*

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, reci a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citu i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- Sebepojetí, city a vůle

c) *Dítě a ten druhý*

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahu dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahu.

d) *Dítě a společnost*

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití se s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

e) *Dítě a svět*

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konce globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Každá vzdělávací oblast zahrnuje tři vzájemně propojené kategorie:

- **dílčí cíle** (co bude pedagog u dítěte v průběhu PV sledovat a podporovat)
- **vzdělávací nabídku jako prostředek vzdělávání** (soubor praktických i intelektových činností, popřípadě příležitostí, vhodných k naplňování cílů a dosahování výstupu, mnohostranné, pestré, tvůrčí nabídky konkrétně odpovídající možnostem a potřebám ve skupině dětí) – co pedagog dětem nabízí
- **očekávané výstupy** (dosažitelné, využitelné soubory schopností, dovedností, znalostí kognitivních i praktických, postojů a hodnot, s vymezením možných rizik ohrožujících úspěch vzdělávacích záměrů) – co dítě v období ukončení předškolního vzdělávání zpravidla dokáže.

Veškeré dílčí cíle (záměry), cílové kompetence i očekávané výstupy, tzn. Předpokládané výsledky vzdělávání, jednotlivé vzdělávací oblasti a konkrétní vzdělávací obsahy, tzn. vzdělávací nabídku činností a příležitostí, základní podmínky pro realizaci PV, jsou detailně rozpracovány v osmi dílcích ŠVP jednotlivých OP, a jsou východisky pro tvorbu vlastního třídního vzdělávacího programu v podobě integrovaných bloků (IB).

6.3. Integrované bloky

Vzdělávací program je formulován v podobě integrovaných bloků (IB), které čerpají z jednotlivých „vzdělávacích oblastí“, které integrují převážnou částí nebo pouze okrajově, nerozlišují jednotlivé „složky vzdělání“ a nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích.

Obsahem IB jsou průřezová témata z různých vzdělávacích oblastí, mohou mít podobu tematických celků, projektu nebo programu, mohou být různě rozsáhlé, dlouhodobé, střednědobé i krátkodobé, mohou se dále členit na menší celky. Zaměření IB by mělo vždy vycházet ze života dítěte, z jeho přirozených potřeb. Měl by být pro něj srozumitelný, smysluplný, zajímavý, užitečný a prakticky využitelný.

Realizace takovýchto IB pak poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější, rozvíjí intelektové i praktické schopnosti a dovednosti, prohlubuje jeho poznání, stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě tak může získávat skutečné činnostní výstupy – kompetence. IB se se svým obsahem vzájemně doplňují, prohlubují, navazují na sebe, prolínají, plynule tematicky přecházejí. Některé prvky se mohou opakovat, dětem znovu připomínat, potkávat je v jiných souvislostech, vytvářet jiný, globální a reálný pohled na svět a jeho dění.

Rok se skřítky Svémyslíky

6.3.1. Téma: Seznamování se se skřítky Svémyslíky

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto období se děti **seznamují s prostředím mateřské školy** a se školní zahradou. Učí se žít v kolektivu dětí, **vyhledávají si kamarády** a učí se respektovat druhé. Poznávají jména učitelek a dětí, **setkávají se s dalším personálem**, učí se navazovat kontakt s dosud neznámými dospělými osobami. Vytváří si vztah k místu, prostředí a rodině, ve které žijí. Osvojují si **základní hygienické návyky** a životní návyky a dovednosti k podpoře zdraví. Dále se seznamují s **přírodou okolo nás s jejími postupnými změnami**. Pozorují změny přírody na podzim, vnímají **změny počasí**, poznávají **plody podzimu** a ovoce všemi smysly. Dozvídají se o důležitosti ovoce a zeleniny pro zdraví. Využívají přírodniny k výtvarným, hudebním i didaktickým činnostem. Hra se stínem.

V ZÁŘÍ SE SEJDEM POD JABLONÍ

- V naší třídě – Kdopak je můj kamarád?
- Skřítek Pořádníček
- Cesty a cestičky – Kde bydlí skřítkové a kde bydlím já?
- **Logopedie:** samohlásky
- **Grafomotorika:** volné čarání a zobání

V ŘÍJNU DÉŠŤ PLESKÁ PO STŘEŠE

- Skřítkové zahradníci aneb podzim v zahradě a na poli
- Skřítkové a barvy podzimu (počasí, déšť)
- Skřítkové a podzim v lese
- **Logopedie:** P, B, M
- **Grafomotorika:** kývání a mletí

LISTOPAD SVLÉKÁ STROMŮM ŠATY

- Tělo a zdraví – když skřítek stůně – zdraví a prevence
- Skřítkové a zvířátka hledají úkryt před zimou
- Skřítkové, Dušičky a Halloween
- **Logopedie:** F, V, H, CH
- **Grafomotorika:** houpání, horní oblouk

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající klid a pohodu
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- tvoření slov opačného významu
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahu mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi chlapci a děvčaty, úcta ke starším apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- činnosti vyžadující obhajování vlastních názorů, rozhodování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v MŠ
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- vytváření zdravých životních návyků
- záměrné pozorování, čím se lidé liší (vlastnosti, dovednosti, city, schopnosti, pohlaví, věk, jazyk), čím jsou si podobní
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí atd.

Očekávané výstupy

- uvědomovat si svou vlastní osobnost, svou samostatnost, zvládnout odloučení od rodiny
- nalézt v mateřské škole kamarády, sebedůvěru a sebejistotu

- přizpůsobit se prostředí a pravidlům v mateřské škole
- respektovat přirozené potřeby a schopnosti jednotlivce, jeho individuální tempo
- učit se prosociálnímu, estetickému a mravnímu citění a chování – chápat vlastní práva, ale také první povinnosti a omezení
- správná koordinace ruky a oka – snaha o přesné stříhání a lepení (dodržení bezpečnosti při práci s různým výtvarným a pracovním materiálem)
- určit zralé a nezralé ovoce (zeleninu) podle vzhledu, chuti a hmatu
- vědět, proč je pro nás důležitá správná výživa a pohyb
- respektovat kamaráda při společenské hře, ale také při volné hře – půjčit hračku, pomoci s pravidly
- přizpůsobit se stravovacím návykům v MŠ, správně používat lžíci, příbor, zvládat základy hygieny
- brát ohled na věci, hračky, rostliny a zvířata ve svém okolí
- znát některá volně žijící zvířata (na poli, v lese) a vědět, co potřebují k přežití v průběhu zimy
- umět se přizpůsobit změnám počasí – ví, kdy si vzít pláštěnku, čepici,...
- dokázat se sám obléci a svléci – zapínat zipy, knoflíky
- znát základní hygienické návyky, které předcházejí nemocem
- popsat lidské tělo podle předlohy, pojmenovat některé orgány a znát jejich funkce
- vědět, proč je pro nás důležitá správná výživa a pohyb
- manipulovat s drobnými předměty, umět s nimi zacházet a používat je (hračky, stavebnice, přírodní materiál),

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomovat si vlastní tělo
- zvládnout osobní hygienu, postarat se o své věci....
- rozvoj jemné motoriky – stříhání, lepení, trhání papíru
- rozvíjet komunikační dovednosti (verbální a neverbální)
- rozvíjet kultivovaný projev
- rozvíjet slovní zásobu, vyjadřovat své osobní potřeby
- zapojit fantazii a trpělivost při hře a práci s drobným materiálem (stavebnice, přírodní materiál)
- seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilovat kladný vztah k druhé osobě (v rodině, školce, dětské skupině)
- rozvíjet přátelské vztahy při volné hře ve třídě, na zahradě
- poznávat pravidla společenského soužití a spoluvytvářet je v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklé v tomto prostředí
- rozvíjet schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k dětem)
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytvářet pozitivní vztah k němu

- osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a vytvářet bezpečné prostředí
- rozvíjet kladný vztah ke svému okolí, vytvářet pozitivní názory na lidi, zvířata a věci kolem něj jemnou motoriku

Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání

- adaptovat se na prostředí školy
- seznamovat se s kamarády, učitelkami
- seznamovat se se svou značkou, místem, kam si odkládám své věci, prostory ve vlastní třídě a celé škole
- vytvářet kladný vztah dětí k prostředí, kde žijí, umět si vážit prostředí domova
- seznamovat se s okolím MŠ, orientovat se v prostředí celé školy
- seznamovat se a uvědomovat si základní společenské návyky jako např. poprosit, poděkovat, pozdravit, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn, vyslechnout druhého
- poznávat různé pracovní pomůcky – nůžky, lepidlo...
- učit děti pozorovat přírodu, vnímat její krásu, učit se ji chránit a neničit...
- poznávání ovoce a zeleniny
- seznamovat se se společenskými hrami, dodržovat daná pravidla
- zvládnout sebeobsluhu, osobní hygienu, přijímání stravy a tekutin, znát základní pravidla stolování
- posilovat vztah k živé a neživé přírodě
- seznamovat děti s dětskými hudebními nástroji
- rozvíjet dovednosti při hře se stavebnicí a různým drobným materiálem
- ukládat věci na svou značku, zvládat jednoduché úklidové činnosti.
- připravovat radostné dny v MŠ – dny plné her

Rizika

- neaktuálnost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- uplatňování nevhodných cviků a činností
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich

6.3.2. Téma: Skřítkové a kouzelné Vánoce

Charakteristika

V tomto období je působeno na dětské city a rozvoj všech smyslů. **Vše se prolíná s atmosférou Mikuláše, Adventu a Vánoc.** Děti se seznamují s tradicemi a zvyky vánočního času. Přípravují dárečky, ozdoby a významně se podílí na výzdobě třídy a školky. Nacvičují program a vystupují na vánoční besídce, zpívají a poslouchají koledy, pečou a zdobí perníčky. Učí se chránit zdraví svoje i ostatních, poznávají příčiny nebezpečí (pyrotechnika, svíčky, ostré předměty...) Setkávají se s pojmy dobro a zlo v příbězích a pohádkách a snaží se je pochopit.

V PROSINCI ZÁŘÍ HVĚZDY ZLATÝ

- Martin na bílém koni
- Mikuláši, Mikuláši, kdo to tady děti straší
- Vánoční překvapení – než zazvoní zvoneček
- **Logopedie: N,D,T**
- **Grafomotorika: vertikála, horizont**

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitku, příběhu, podle obrázku, fantazie apod.)
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- vytváření zdravých životních návyků
- záměrné pozorování, čím se lidé liší (vlastnosti, dovednosti, city, schopnosti, pohlaví, věk, jazyk), čím jsou si podobní
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, kde může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, dramatické, literární, hudební)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti hudební a hudebně pohybové, výtvarné hry
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahu a chování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda)

Očekávané výstupy

- respektovat plynulý, nenásilný přechod od jedné činnosti k druhé
- uplatňovat hygienické, společenské a kulturní návyky
- dodržovat smluvená pravidla
- znát svá práva, ale i povinnosti

- respektovat práva druhých dětí
- uplatňovat zvyky stolování
- předcházet konfliktům, vést k zodpovědnosti za své chování
- vytvářet kladné postoje k hodnotám lidské práce pro společnost
- znát základní změny v přírodě – čtvero roční období a charakteristické znaky jarní, letní, podzimní a zimní přírody
- znát některá volně žijící zvířata (na poli, v lese) a vědět, co potřebují k přežití v průběhu zimy
- umět se přizpůsobit změnám počasí – ví, kdy si vzít pláštěnku, čepici,...
- dokázat se sám obléci a svléci – zapínat zipy, knoflíky
- znát základní hygienické návyky, které předcházejí nemocem
- popsat lidské tělo podle předlohy, pojmenovat některé orgány a znát jejich funkce
- vědět, proč je pro nás důležitá správná výživa a pohyb
- samostatně dokončit činnost a předat hotový výsledek (dokončit pracovní list, výrobek)
- převyprávět průběh, děj divadelního představení, vyjádřit svůj názor – líbí x nelíbí a proč
- dokázat správně artikulovat, ovládat dech, tempo, udržet rytmus
- recitace známých básniček a říkadel
- sólový zpěv u kláves
- rozvíjet vztah rodiny a mateřské školy – vánoční besídka
- zapojit děti do předvánoční výzdoby třídy, školy, šatny, vánočního stroměčku v mateřské škole
- prohlubovat zájmy dětí, podílet se na společném životě v mateřské škole
- znát význam tradic – Mikuláš, Vánoce, Nový rok
- určit základní druhy vánočního cukroví pomocí vůně, chuti

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- přijímat zdravé životní návyky
- zvládat sebeobslužné činnosti při svlékání, oblékání a dodržovat hygienické návyky
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvený projev, vyjadřování)
- obohacovat jazykový projev, rozvíjet slovní zásobu
- zapojit všechny smysly při zkoumání svého okolí, poznávání živé a neživé přírody
- osvojovat si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- chránit si osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhé
- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- brát ohled na lidi, zvířata kolem sebe, respektovat je a pomáhat jim

- vytvářet základnu aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivním vztahům ke kultuře a umění
- rozvíjet fantazii v tvořivosti, v myšlení i v činnostech
- být citlivým pozorovatelem a vnímavým posluchačem, divákem, tvůrcem, aktérem při setkávání s umělci, s uměleckými a kulturními zážitky a činnostmi
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností
- chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, pociťovat sounáležitost se živou a neživou přírodou, lidmi a celou planetou Zemí
- chápat, že svět se mění, vyvíjí se, vzájemně ovlivňuje, pohybu

Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání

- upozorňovat na změny v přírodě – barva listí, všimnout si rozdílů podzimní přírody (poznávání základních a doplňkových barev)
- chápat časový sled ročních období, vliv změn počasí na přírodu, na lidi
- prohlubovat poznatky o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým žijeme a chováme se, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
- poznávat volně žijící zvířata, jejich způsob života, příprava na zimu – jak můžeme přispět k přežití zimy některých volně žijících zvířat
- chápat změny počasí a jejich vliv na oblečení, proč se více oblékáme v chladném počasí
- vést děti k samostatnosti v sebeobsluze, při oblékání, svlékání především při zavazování tkaniček, zapínání knoflíků a zipů
- vést děti k péči o vlastní zdraví a prevenci proti nemocem
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce
- rozlišovat, co prospívá zdraví – výživa, aktivní pohyb, zdravé prostředí
- rozvíjet pracovní dovednosti, fantazii, představivost a smysl pro dokončení pracovních činností
- prohlubovat estetický zážitek z výtvarného díla, divadelního představení
- upevňovat výslovnost a výrazný projev – recitace
- rozvíjet schopnosti vyjadřování
- uvolňovat ruku v zápěstí i loktu – příprava na psaní
- upevňovat správnou intonaci, rytmus – radost ze zpěvu
- seznamovat se s tradicemi – čert, Mikuláš, Vánoce, Nový rok
- připravovat společně slavnosti k přivítání Mikuláše
- navozovat vánoční atmosféru
- seznamovat se se surovinami pro přípravu vánočního cukroví a pokrmů

Rizika

- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v MŠ realizují

- převaha zprostředkovaného poznání světa (obraz)

6.3.3. Téma: Skřítkové a zimní dobrodružství

Charakteristika

Tematický blok je plánem aktivit přibližujících a seznamujících děti s tradicí Tří králů, vzpomínáním na prožité vánoční svátky a oslavy Nového roku.

V tomto období se děti seznamují se **zimními sporty**. Snažíme se co nejvíce využívat pobytu venku a soustředit se na zimní radovánky – sáňkování, bobování, pohyb po ledové ploše, hry se sněhem a stavby z něj. S touto tematikou souvisí i správné oblékání, **péče o zdraví**, **seznámení dětí s možným nebezpečím při zimních hrách** a sportech. Děti poznávají vlastnosti vody ve všech skupenstvích, dělají **pokusy se sněhem a ledem**. Učí se, **jak s vodou zacházet**, proč je důležité s ní šetřit, co může vodu znečišťovat a jak ji mohou chránit.

Toto téma zahrnuje i přípravu předškoláků na **zápis do první třídy**, hravou formou se opakují, prohlubují a upevňují znalosti a dovednosti důležité pro úspěšné absolvování zápisu. Děti také mohou navštěvovat přípravné hodiny pořádané základní školou. Děti si hrají „na školu“. Procvičují **barvy**, tvary, trénují **orientaci** v makro i mikro prostoru. Děti se také seznamují se životem kolem nás, s rozdělením dne, hrají si na různá **povolání**, zjišťují povolání svých rodičů a lidí kolem sebe. Tento blok je ukončen vyvrcholením **masopustu – karnevalem** ve školce, výrobou masek, zábavnými hrami a soutěžemi, tancem, zpěvem a hudebně pohybovými hrami. Dozvídají se **o vesmíru**, vyhledávají v knihách a encyklopediích.

LEDEN JE MĚSÍC PLNÝ LEDU

- Skřítkové a zimní hry a sporty
- Zvířata v zimě
- Zápis do ZŠ
- Roční a denní doby
- **Logopedie: Ň, ě, ě**
- **Grafomotorika: šikmá čára, vinutí**

ÚNOR ZAVOLÁ SKŘIVÁNKA

- Profese – bez práce nejsou koláče
- Planeta Země - Vesmír
- Masopust - Haló pane karnevale, račte dále
- **Logopedie: K, G, J**
- **Grafomotorika: kombinace obloučky**

Vzdělávací nabídka

- komentování zážitků a aktivit
- vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolu tvaru a čísel
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, dramatické)
- činnosti zaměřené k vytváření pojmu a osvojování poznatku (vysvětlování, objasňování, práce s knihou, obrazovým materiálem)
- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- hry a aktivity na téma dopravy
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

Očekávané výstupy

- bezpečná chůze na sněhu ve dvojici – udržení rovnováhy
- popsat zimní oblečení, vědět, kam si mám co obléknout
- radovat se ze zimních sportů a pobytu na čerstvém vzduchu
- rozeznat stopy ve sněhu – zajíc, ptáček, pes
- znát základní potřeby zvířat v zimním období
- zvládnout základní písně k danému ročnímu období
- znát základní změny v přírodě – čtvero roční období a charakteristické znaky jarní, letní, podzimní a zimní přírody
- umět pomocí vytleskávání rozlišit počet slabik
- zvládnout samostatně vypracovat jednoduchý pracovní list k rozvoji grafického projevu
- mít povědomí o základních dopravních značkách a vědět, jak se mám chovat v silničním provozu

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, pohyblivost, dýchání)
- vytvářet zdravé životní návyky – zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací cviky)
- zvládnout sebeobsluhu při oblékání

- otužování organismu v zimním období vlivem prostředí
- rozvíjet a kultivovat mravní a estetické vnímání, citění a prožívání
- respektovat dětský ostych
- vědomě využívat všech smyslů – chuť, čich, hmat, zrak
- rozvíjet vztahy dítěte k druhým lidem
- vnímat, co si druhý přeje, hledat společné znaky s kamarádem
- vytvářet základy estetického vztahu ke kultuře a umění
- přispívat kulturnímu dědictví, jeho hodnotám a tradicím
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur
- vnímat přírodu a zvířata citlivou dětskou duší
- vyjádřit hudbou a tancem svou aktuální náladu
- rozvoj sluchového aparátu - vytleskávání, použití ozvučných dřivek při rozkladu slov
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání

- zvládnout základní pohybové dovednosti na sněhu, udržení rovnováhy na sněhu
- třídít oblečení na zimní a letní, pojmenovat části zimního oblečení
- posilovat dětský organismus a imunitní systém pomocí zimních radovánek a sportů
- pamatovat na zvířata v lese – krmíme ptáčky, poznáváme stopy zvířat ve sněhu
- všimnout si potřeb lesní zvěře a ptactva, jak se živí, kde žijí...
- prohlubovat kladný vztah k zimní přírodě
- upozorňovat na chování dětí v mimořádných situacích, které přináší zimní období (chůze po zledovatělé vozovce, chodníku)
- podporovat duševní pohodu, rozvíjet pocity sounáležitosti a spolupráce
- vést děti k orientaci v prostoru
- porovnávat dopravní značky, pozorovat chování řidičů v silničním provozu
- vytvářet základy pro práci s informacemi – jízdní řád
- posilovat vstřícné chování ve vztahu k druhým – umět se podělit, podarovat druhou osobu
- hledat podstatné znaky, společné znaky a rozdíly
- upevňovat pěvecké návyky – sólový a skupinový zpěv
- objevovat a sluchově rozlišit počet slabik
- správně zacházet s tužkou
- pozorovat výuku v 1. třídě, návštěva kamaráda ve škole

Rizika

- nedostatečná pozornost rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí atd.)

6.3.4. Téma: Skřítkové a jaro

Charakteristika

Děti poznávají **první známky jara**, pozorují, co se děje na zahrádkách a v přírodě v okolí mateřské školy. V tomto období je hojně využita ústní lidová slovesnost – říkadla, básničky, písničky a hry. Zaměřujeme se na pozorování zvířat a **pojmenovávání mlád'at**, zjišťujeme, jaký máme z chovaných zvířat užitek, zkoumáme svět hmyzu a **poznáváme jarní květiny**. Velkou výhodou je umístění mateřské školy, protože v blízkosti je pole, lesík, statek. Seznamujeme se i se **zvířaty žijícími v ZOO** nebo v jiných zemích, využíváme encyklopedie, audio i videonahrávky, dětské knihy.

Děti se seznamují s **prací na zahrádce**. Pojmenovávají a poznávají zahradní nářadí. Jsou vedeny k ohleduplnosti k přírodě a **životnímu prostředí**. Hodnotí vlivy člověka na přírodu a vliv přírody na člověka. Dále se seznamují s koloběhem vody v přírodě a jejím významem pro vše živé. Učí se, jak s vodou zacházet, proč je důležité s ní šetřit, **co může vodu znečišťovat** a jak ji mohou chránit. Poznávají **dopravní prostředky**, hrají hry s dopravní tematikou.

Do tohoto období spadají i **velikonoční slavnosti**, při kterých se děti seznamují s lidovými tradicemi a účastní se velikonoční výstavy vlastním výrobkem. Věnujeme se lidové tradici „**čarodějnic**“, kdy si děti vyrábějí masky, košťata, vaří lektvary a plní čarodějné disciplíny.

BŘEZEN DÁ PRVNÍ LŽIČKU MEDU

- Klimatické změny – Sluníčko popojdi maličko
- Jaro na zahradě - vstávej semínko holala
- Svátky jara – Hody, hody doprovody
- **Logopedie: C,S,Z**
- **Grafomotorika: smyčky a vlnovky**

V DUBNU SE ČISTÍ STUDÁNKA

- Doprava – Pozor děti červená
- Zvířata a jejich mlád'ata - Když jsem já sloužil
- Čarodějnice
- **Logopedie: Č,Š,Ž**
- **Grafomotorika: přerušovaný horizont, vertikála**

Vzdělávací nabídka

- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- činnosti vyžadující obhajování vlastních názorů, rozhodování
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti

- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)- činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- záměrné pozorování, čím se lidé liší (vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, pohlaví, věk, jazyk), čím jsou si podobní
- dramatické činnosti, hraní rolí, hudební, hudebně pohybové hry
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy)
- slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební činnosti
- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným, hudebním uměním mimo mateřskou školu
- aktivity zaměřené k získávání orientace v obci (vycházky, návštěvy)
- návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými
- a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary, množství)

Očekávané výstupy

- rozvíjet vlastní seberealizaci
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému dítěti a naopak
- každodenně komunikovat – vzájemná komunikace učitelky x dítěte, dítě x dítě
- zvládnout sebeobsluhu při stolování
- projevovat vlastní city, sdělovat své dojmy a prožitky – hovořit o nich
- upevňovat přátelské vztahy, ohleduplnost k druhým lidem a dětem
- dokázat si po sobě uklidit pracovní místo, snažit se udržet čistý pracovní stůl i během činnosti
- znát základní jarní tradice, umět je vyjmenovat
- přiřadit k sobě domácí dospělá zvířata a jejich mláďata
- mít základní poznatky o literárním díle, rozeznat poezii a prózu, snažit se o vytváření kladného vztahu k psanému slovu
- znát základní orientační body v prostoru MŠ a okolí
- mít povědomí o základních dopravních značkách, vědět, jak se mám chovat v silničním provozu

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, bezpečí, o osobní pohodě a vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- poznávat a osvojovat si pojmy a poznatky o zdraví, bezpečí, o možném nebezpečí
- zdokonalovat jemnou motoriku při pracovních činnostech

- osvojovat si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vyprávět o tom, co jsme slyšeli nebo zhlédli – kino, divadelní představení
- rozvíjet a podporovat zájem o učení
- rozvíjet schopnosti a dovednosti důležité pro navazování vztahu – mezi dětmi, dítětem a dospělým
- učit děti přijímat a respektovat druhou osobu
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvíjet společenský i estetický vkus
- nést odpovědnost za své chování a jednání
- vnímat, že svět má svůj řád, respektovat ho a snažit se mu přiblížit
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání

- udržet čistotu při práci
- rozlišit poezii a prózu, verše a volné slovo
- vyjádřit vlastní fantazii a představivost
- zajímat se o psanou formu jazyka – probuzení zájmu o knihy a dětské časopisy
- aktivně používat všechny druhy slov, především sloves
- objevovat podmínky pro růst rostlin, setí obilí, trávy
- porovnávat dopravní značky, pozorovat chování řidičů v silničním provozu.
- vytvářet základy pro práci s informacemi – jízdní řád
- poznávat domácí, hospodářská zvířata – seznámení s jejich mláďaty

Rizika

- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

6.3.5. Téma: Skřítkové a léto

Charakteristika

V tomto období **prohlubujeme lásku k rodičům, vztahy k sourozencům a prarodičům**. Děti o domově vyprávějí, hrají si na něj, staví ho a kreslí, vyrábějí dárek pro maminku, učí se pro ni básničku. Nosí fotografie rodin. Podněcujeme děti k lásce k rodině, což je hlavním záměrem naší školy – vychovat z chlapců budoucí tatínky a z děvčátek maminky.

Pracujeme s knihou, děti se skrze ni dozvídají o jiných lidských kulturách. Děti se dozvědí, že autor je ten, kdo knihu napíše a ilustrátor ten, kdo kreslí obrázky. Děti se učí, jak s knihou správně zacházet, aby dlouho sloužila. Samy představí svoji nejoblíbenější knížku.

Dále oslavujeme **svátek dětí** na školní zahradě soutěženími, písničkami, tancem a ochutnávkou zmrzliny. Vystupujeme na školní akademii, která se koná vždy jednou za dva roky v místním kulturním domě, loučíme se s předškoláky.

Nezapomínáme na **naší školní zahrádku**, okopáváme, plejeme, zaléváme, pozorujeme. Pracujeme s přírodním materiálem (voda, kámen, kůra). Pokusy s vodou - rozprašovač, mýdlové bubliny....

Učíme děti dívat se kolem sebe a vytvářet si **vztah k živé a neživé přírodě**, což nám ulehčuje období přelomu jara a léta, kdy můžeme hojně využívat pobytu venku. Učíme se nebýt lhostejní a nedopustit, aby jiní přírodu ničili. Experimentujeme v přírodě, napomáhá nám při tom slunce, voda, vítr.

KVĚTEN SI ŘÍKÁ PODLE KVÍTÍ

- Maminka a miminko
- Stromy, květy, keře – sluníčková louka
- MDD – na světě nejsme sami – etnika (jiné kultury a zvyky)
- **Logopedie: L,R,Ř**
- **Grafomotorika: ostré lomení**

ČERVEN SI NA SVĚT SLUNCEM SVÍTÍ

- Kniha – studnice moudrosti
- Sladké plody léta
- Hurá na prázdniny
- **Logopedie: opakování**
- **Grafomotorika: opakování**

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, jak jsem se narodil
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- hry na téma rodiny a přátelství
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuku
- činnosti směřující k prevenci úrazu, nemoci a nezdravých návyků
- smyslové a psychomotorické hry

- konstruktivní a grafické činnosti
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, objevování)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- cvičení v projevovalání citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, obrazce)
- příležitosti seznamující děti se sdělovacími prostředky
- záměrné pozorování objektu a předmětu, jejich vlastností, znaků a funkcí (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuk)
- smyslové hry
- činnosti na rozvoj a cvičení postřehu, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle
- výlety do okolí – přírody, kulturní akce
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola
- námětové, konstruktivní, výtvarné hry, dramatizace
- četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební,
- dramatické podněcující tvořivost, estetické vnímání a vkusu
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák)
- sledování událostí v obci a účast na akcích
- hry a aktivity na téma dopravy
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- ekologicky motivované aktivity
- poznávání ekosystému (les, louka, potok)
- pěstitelské pracovní činnosti (školní zahrada)

Očekávané výstupy

- maximálně využít čas v přírodě a na hřišti mateřské školy
- vyjadřovat se pohybem těla, domluvit se slovy i gesty, pantomima
- zvládnout sebeobsluhu u dětí a uplatňovat hygienické a společenské návyky
- upevňovat dobrou náladu ve třídě mateřské školy i mimo ni
- využívat fantazii při hrách
- pracovat s různými druhy materiálů
- využívat knihy a encyklopedie pro získání informací

- umět používat ve vhodnou chvíli zdvořilostní oslovení – dobrý den, děkuji,...
- umět rozlišit co je nahoře, dole, vlevo, vpravo
- znát časový sled ročních období, jaro, léto, podzim, zima – umět přiřadit k danému období charakteristické počasí
- umět základní poznatky o pokojových rostlinách, květinách a stromech na zahradě – rozeznávat keře a stromy v okolí MŠ

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- ovládat pohybový aparát
- užívat a rozvíjet všechny smysly
- zvládat jednoduché pracovní úkony (postarat se o hračky v MŠ, květiny v MŠ, práce na zahradě)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, výtvarným materiálem a drobnými pomůckami)
- rozvíjet komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev
- rozvíjet slovní zásobu – vyjadřovat své myšlenky a pocity
- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě – uvědomění si vlastní identity
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla
- naučit se zpaměti krátký text - pranostiky, říkanka
- chápat elementární časové pojmy – ráno, večer, jaro, léto,...
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- posilovat přirozené poznávací city – zvědavost, radost z objevování
- rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- uplatňovat své individuální potřeby a přání
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ, na veřejnosti, doma,...
- vytvářet základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjet dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet fantazii a tvořivost v myšlení a v činnostech
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření podvědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání

- používat zdvořilostní oslovení – umět pozdravit, zdvořile oslovit, požádat a poděkovat
- procvičovat znalosti prostorových vztahů, množství

- seznámit děti s lidovými tradicemi a zvyky, s lidovými pranostikami
- podporovat zájem o knihu, jak s knihou zacházíme, prohlížení ilustrací
- poznávat domácí, hospodářská zvířata – seznámení s jejich mláďaty
- pečovat o své prostředí, pomoc při úklidu školní zahrady a celého okolí
- chápat časový sled ročních období, vliv změny počasí na přírodu
- objevovat podmínky pro růst rostlin, setí obilí, trávy
- poznávat některé pokojové rostliny – ve třídě, doma
- seznámit děti s jarními květinami a keři
- prohlubovat již nabyté poznatky o pracovních materiálech – papír, textil, provázek, písek, půda, kámen...
- nacvičovat jednoduché říkanky a básně – maminkám k svátku
- zapojit děti do oslav MDD
- prohlubovat estetický zážitek z výtvarného díla, hudebního a divadelního představení – akademie školy
- upevňovat kladné vztahy s kamarády a rodinou
- vyprávět a seznamovat se s planetou Zemí
- otužovat organismus pomocí vody a slunce
- rozlišovat teplé a studené odstíny barev podle vlastních pocitů
- určovat charakteristické znaky léta

Rizika

- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti

8. EVALUACE

Evaluace je proces systematického shromažďování informací a analýzy informací podle předem stanovených kritérií za účelem dalšího rozhodování. Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu vzdělávání.

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy je významným nástrojem, který pomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Jedná se o zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu a efektivnost vzdělávací soustavy. Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Vnitřní evaluaci a hodnocení provádějí všichni zaměstnanci MŠ. Pedagogičtí pracovníci analyzují a vyhodnocují podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotí, nakolik jsou naplňovány naše vzdělávací cíle. Sledují a zaznamenávají individuální rozvoj dětí, jejich individuální pokroky. Vyhodnocují vývoj dětí.

Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky, hledat silné a slabé stránky, do další práce zařazovat nové metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce, image školy.

8.1. Oblasti evaluace v MŠ:

1. cíle a obsah vzdělávání (soulad ŠVP s RVP PV):

- sledujeme, jestli cíle, záměry či výstupy jsou v souladu s RVP PV a upravujeme je podle zjištěných skutečností
- sledujeme, jestli jsou naše cíle stále aktuální, případně hledáme způsoby, jak cíle upravit, pozměnit
- sledujeme, je-li obsah smysluplným a propojeným celkem, a pokud není, hledáme způsoby, jak ho upravit či přetvořit, aby jím skutečně byl
- sledujeme, jsou-li témata dětem srozumitelná, blízká a smysluplná, jestli je zajímají a mají potřebu se jimi zabývat - pokud ne, snažíme se je upravovat, případně změnit celou tematickou nabídku
- sledujeme, je-li obsahová nabídka tvořena v souladu se stanovenými cíli, záměry či výstupy školy a průběžně k nim směřuje.

2. podmínky vzdělávání (materiální, technické, hygienické, organizace, a další):

- definujeme si skutečné podmínky naší školy a porovnáme je s podmínkami z RVP PV, nejsou-li vyhovující, hledáme cesty k jejich optimalizaci (vytvoření vhodného klima)
- hledáme rizikové oblasti podmínek školy a cesty k jejich minimalizaci
- inspirujeme se jinými mateřskými školami a zařízeními ke zlepšení našich vzdělávacích podmínek

3. spolupráci s rodiči (vzdělávajícího a vzdělaného):

- sledujeme funkčnost komunikace s rodiči, hledáme co nejefektivnější formu komunikace i spolupráce
- pracujeme průběžně se zpětnou vazbou od dětí i rodičů a na jejím základě korigujeme svou interakci
- sledujeme spolupráci s rodiči u dětí se specifickými poruchami učení

4. práce zaměstnanců školy a používané metody a formy vzdělávání

- kontrolujeme interakci učitelky s dítětem podle stanovených zásad a kritérií a snažíme se o její optimalizaci směrem k vytyčené kvalitě
- kontrolujeme si, jsou-li všechny námi užívané metody odpovídající věkovým zvláštnostem a potřebám dětí, pokud ne, hledáme cesty nalezení vhodných metod (pedagogický styl práce)
- porovnáváme námi užívané metody a činnosti s doporučením RVP PV (např. s obecnými cíli) a korigujeme zjištěné nedostatky
- zjišťujeme, které metody (činnosti) mají u dětí největší úspěch a proč - a ze zjištěného vycházíme v dalším plánování

- vyžadujeme si zpětnou vazbu k proběhlým činnostem od dětí, rodičů a dalších účastníků a na jejím základě připravujeme další činnosti (spolupráce s rodiči, zpětná vazba)

5. výsledky vzdělávání (u jednotlivých dětí, v rámci třídy, v rámci integrovaných bloku):

- sledujeme individuální pokroky jednotlivých dětí a tomu přizpůsobujeme vzdělávací nabídku; výrazné informace o posunu dětí zaznamenáváme či ukládáme (podporujeme a rozvíjíme silné stránky dítěte, je-li posun minimální, nerovnoměrný nebo dochází k regresi, hledáme cesty, jak dítěti pomoci)
- sledujeme, jsou-li u dítěte naplňovány kompetence (očekávané výstupy) ze všech oblastí RVP PV; pokud ne, snažíme se obohatit, popř. upravit vzdělávací nabídku činností v patřičném směru; pokud to nezvládneme sami, hledáme další cesty k nápravě, spolupracujeme s rodinou a dalšími odborníky
- sledujeme, zda se nám daří v rámci integrovaných bloku naplňovat očekávané kompetence a zda zasahují v rámci bloku více oblastí (nejlépe všechny); podle poznatku upravujeme nabídku činností, zpestřujeme ji, upravujeme, popř. měníme formy, metody a podmínky vzdělávání
- sledujeme v rámci třídy, jestli se nám daří naplňovat výstupy, které jsme si sami nadefinovali (např. pravidlo, že si vzájemně neublížíme) a případně upravujeme své působení tak, aby bylo efektivnější.